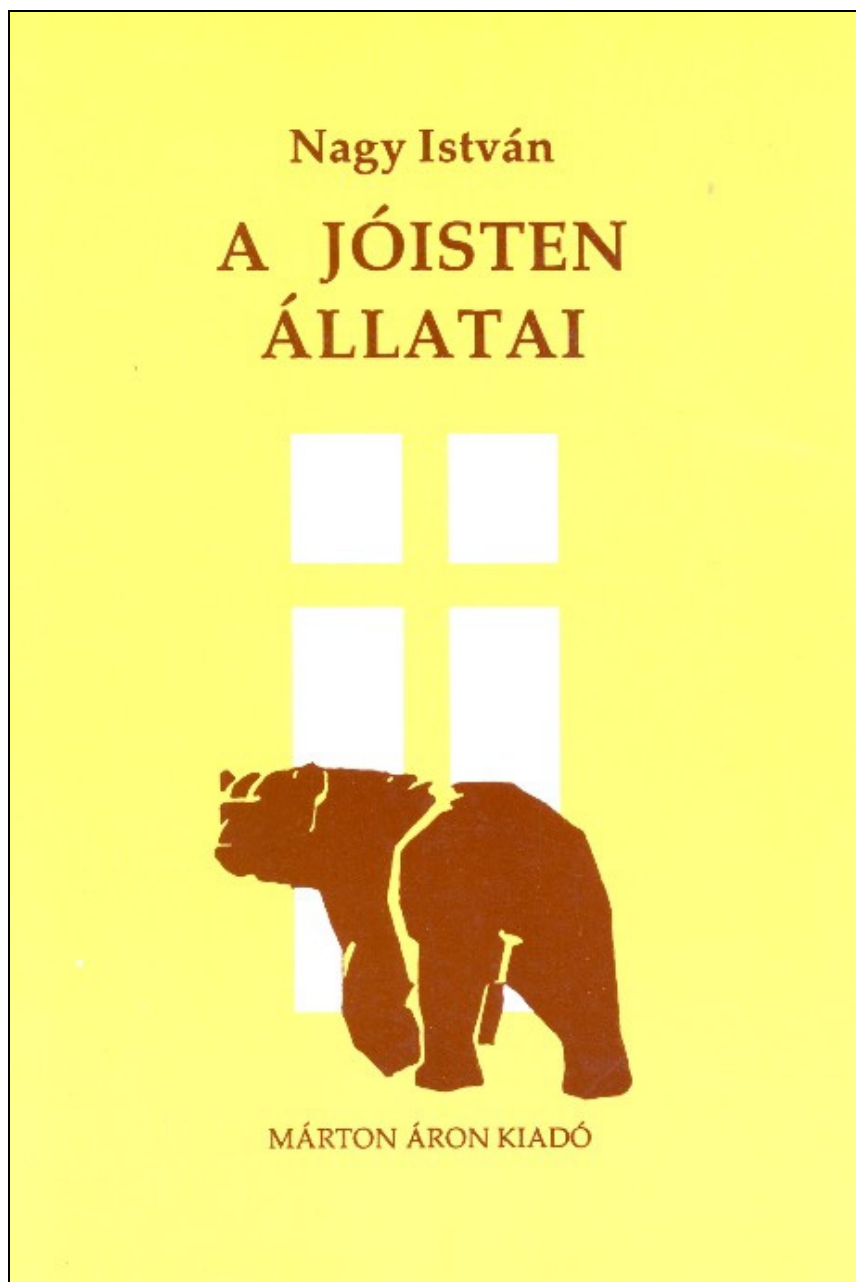

Nagy István
A Jóisten állatai
Állatmesék felnőtt embereknek

mű a Pázmány Péter Elektronikus Könyvtár (PPEK)
– a magyarnyelvű keresztény irodalom tárháza – állományában.

Bővebb felvilágosításért és a könyvtárral kapcsolatos legfrissebb hírekért
látogassa meg a <http://www.ppek.hu> internetes címet.

Impresszum

Nagy István
A Jóisten állatai
Állatmesék felnőtt embereknek

Lektorálta:
Domonkos János
Szerkesztette:
Arató László

A keresztény világnézete miatt harmadik kategóriába sorolt (tiltott) szerző írásai több évtizeden át íróasztala fiókjában várták az idők fordulását.

A könyv elektronikus változata

Ez a publikáció az azonos című könyv elektronikus változata. A könyv 1993-ban jelent meg a Márton Áron Kiadó gondozásában, az ISBN 963 7947 41 8 azonosítóval. Az elektronikus változat Arató László, a Márton Áron Kiadó igazgatójának engedélyével készült. A könyvet lekipásztori célokra a Pázmány Péter Elektronikus Könyvtár szabályai szerint lehet használni. Minden más szerzői jog a Márton Áron Kiadó tulajdonában van.

Tartalomjegyzék

Impresszum.....	2
Tartalomjegyzék.....	3
Előszó.....	4
A foka és a medve.....	5
A szarka.....	7
A farkas.....	10
A farkas és a bárány.....	13
A farkas és a kecske.....	15
A kecske és a farkas.....	17
Zsiráfok.....	18
A béka és az ökör.....	20
A keselyű.....	21

Előszó

Az Úristen csodálatos gazdag világot teremtett: így, úgy vagy amúgy – ezen vitakozzanak a tudósok. Az ő izgalmas feladatuk, hogy feltárják és vallassák ezt a fenséges és hihetetlenül bonyolult, de mégis összhangba olvadó világmindenség törvényrendszerét, mely átsző minden teremtményt. A törvények határozzák meg formájukat, életük rugóit, mozgásuk mechanizmusát, szaporodásuk rendjét, ösztönös viselkedésük programját, szóval létük milyenségét.

Az értelemmel rendelkező ember ősi kíváncsiságának kielégítése eredményeként minél mélyebben ismeri meg a teremtmények milyenségét és az azokat éltető, működtető törvényeket, annál jobban felismerheti és fordulhat csodálattal teli tisztelettel e törvényrendszert létrehozó, fenntartó és éltető Törvényhozó és Alkotó felé. A Teremtő végtelen gazdagságát nagylelkűen szórta szét az általa teremtett világban, hogy a földön egyedül értelmes teremtménye, az ember e milliányi jelből következtethessen magára a törvényhozó Teremtőre. Egyedül az értelemmel rendelkező ember kapott lehetőséget arra, hogy a feltárt törvényekből egyre jobban kikövetkeztethesse e Teremtő létét és annak végtelen gazdagságát, bár véges volta miatt, annak végtelenségét teljesen megismerni soha nem képes.

Az ember, miközben figyeli az állatokat meglódult fantáziájával, saját emberi tulajdonságait vetíti rájuk, és minősíti őket bátornak, ravasznak, szorgalmasnak, hűségesnek vagy éppen lustának. Nagy István, a negyven évig elnémított író, képzelőereje még tovább megy: emberi viselkedési és vélekedési normákat vetít az emberi jegyekkel felruházott állatokra és helyzetekbe hozza azokat.

Történeteiben az állatok kilépnek programozott, ösztönös mivoltukból, és megőrizve a nekik tulajdonított alapvető tulajdonságaikat, emberi módon gondolkoznak és cselekednek. Az állatokkal megesett történetek révén az író jóvoltából megfordul a kocka: egy-egy állatokkal történő eseménysor végén a levonható tanulságok az embereket kezdik tanítani. Az állatok ugyanis az egyes epizódok végére olyan helyzetekbe jutnak, vagy olyan felismerések válnak számukra egyértelművé, amelyek révén alapvető igazságokat közölnek velünk emberekkel.

S miközben egy-egy történet végén rácsodálkozunk ezeknek a nagy igazságoknak magától érthetőségére, nyilvánvalóságára, eljuthatunk addig a felismerésig is, hogy ezeket az alapigazságokat is kellett, hogy Valaki meghatározza, törvénné tegye és mércéül állítsa. Ez a Valaki pedig nem adhatott más törvényt, mint saját igazát: hiszen Ő, a Törvényhozó maga az Igazság.

Arató László

A fóka és a medve

Az erdő lakói elmerültek a tavasz új életet adó örömeiben. Észre sem vették, hogy valaki még hiányzik közülük. Csak mikor már elmúlt az új élet mámorának első szédülete, akkor néztek egy kissé jobban maguk körül.

Itt volt mindenki a tavalyiak közül. Csak egy valaki hiányzott: az öreg medve. Általában csak úgy hívták, hogy Öreg, mert valóban nagyon öreg volt. Senki sem tudta, hány éves lehet. Ő maga sem. Mindenki elhalt körülötte, élettársa, gyermekei, rokonai. Teljesen egyedül élt. Morcosan, magában mormogva járta az erdő útjait, de nem bántott soha senkit. Így aztán mindenki kedvelte is az Öreget, és kitüntetésnek vették,

ha leállt valakivel egy-két szót váltani.

Miért nem jött még ki a barlangjából? Már nagyon itt lenne az ideje! Valami nincs rendben! Valami történt az öreggel. Meg kell nézni, mi van vele!

Egy egész sereg állat indult a medve barlangja felé. Mindenki tudta, hol lakik, így aztán ki-ki a saját módján és útján igyekezett a barlangot elérni.

Jó mélyen, benn az erdőben, ahol már a dombok következnek, szép, nagy, tágas barlangban lakott a vén talpas. Gyönyörű volt a barlang is. Legalábbis ezt állapították meg azok, akik bementek, hogy megtudják, mi van az Öreggel.

Az bizony aludt. Mélyen, nagyon mélyen, annyira mélyen, hogy biztosnak látszott: föl sem ébred többé.

Lassan megérkezett mindenki, és a tiszteletadás néhány perce után megbeszélték, hogy eltemetik. Úgy határoztak, hogy a barlang egyik üregébe helyezik, földet raknak rá és egy nagy követ.

Nagy fáradtsággal eljutottak odáig, hogy csak a sírkő elhelyezése volt hátra. A barlangban kő is volt bőven. Hatalmas sziklák heverték itt-ott a földön, és a barlang falának nagy részét is sziklák alkották. Amint jobban körülnéztek, hamar megakadt tekintetük egy hatalmas kőlapon, amely úgy hevert ott a sarokban, mintha éppen erre a célra készítették volna.

Nekifeszült hát a sok állat a hatalmas kődarabnak. A róka volt a szellemi irányító, a többiek testi erejük latbavetésével igyekeztek a követ elmozdítani. Még az egér és a vakond is ott sürgött-forgott, hogy ők is részesei legyenek a végső tiszteletadásnak.

A hatalmas kőlap elmozdítása sokkal könnyebben ment, mint gondolták. Amint kimozdult a helyéből, szinte magától ment tovább. És mire az egész kődarab arrébb került, és eredeti helye üresen maradt, a jelenlévők szinte megdermedtek a látványtól, amely a kőlap helyéről feléjük tárult.

Egy gondosan elkészített üreg volt a kőlap alatt, tele arannyal, ékszerrel, drágakövel...

A hír szinte másodpercek alatt elterjedt az egész erdőben. De még azon túl is, végig a folyó partján.

Mindenki az öreg medve mesés kincséről beszélt.

Még az is, aki eddig nem tisztelte az Öreget, most bizony tisztelőjévé lett. Mert ennyi kincset összegyűjteni nem kis dolog. Nem élt hiába az Öreg! Maradt utána bőven az utódainak.

Igen! Az utódoknak! Dehát nincsenek utódai. Legalábbis úgy tudja mindenki. Kié lesz akkor a rengeteg kincs?

A nagy hírverésnek meglett az eredménye. Rokonok jelentkeztek. Közelről, távolról egyaránt. Tanúkat, bizonyítékokat hoztak magukkal, hogy részesei lehessenek a nagy kincsnek.

Az Örökösödési Bizottság azonban komoly tagokból állott. Nem hagyta magát félrevezetni, alaposan felülvizsgált minden igényt, és egymás után utasította el az igénylőket.

Sok meglepetés érte a Bizottságot. Jelentkezett például a mosómedve, hogy őt igazán megilletné valami a nagy kincsből. Legalább annyi, hogy életének hátralévő részét ne kellene mosással eltöltenie. Persze kinevették és elutasították, hogy semmiképpen sem lehet rokona a hatalmas medvének, legfeljebb névrokona. Arra pedig nincs örökség.

Már-már úgy látszott, hogy a közös kincstárba kerül a nagy vagyon, amikor újabb igénylő jelentkezett. Senki nem akart hinni a szemének és a fülének. Mert a jelentkező nem volt más, mint a főka.

A Bizottság eleinte szóba sem akart állni vele, de amikor előterjesztette bizonyítékait, kénytelen volt foglalkozni az esettel.

A főka az emberekre hivatkozott. Mostanában jártak arra feljűk, és érdekes dolgokat tudott meg tőlük. Most tudta meg azt is, hogy a medve volt az ősök.

Elég szegény, hogy eddig nem tudtak róla, de most legalább itt az alkalom a tanúságtételre és a rokonság elismerésére.

Bizonyásággal a főka megmutatta füleit, melyek épp olyanok, mint a medvéé, ezért is nevezik őket az emberek medvefőkáknak. És, ha már az biztos, hogy a medvétől származnak, ki mástól származhatnak, mint a legöregebb medvétől. Így hát semmi kétség, az örökség őt illeti meg.

Na! Szegény Bizottság! Alaposan föladták neki a leckét. Próbált ugyan kibújni alóla, de nem sikerült. Mert írásbeli bizonyítékot kért, gondolván, hogy az úgy sincs a főkának. Ám a legnagyobb meglepetésükre és megdöbbenésükre a főka még ezzel is szolgált.

Az emberek hagyták ott. Véletlenül vagy akarattal, nem tudja, mindenesetre magával hozta.

És odatette az írást a Bizottság elé.

A Bizottság elámult. Mert nem akármilyen írás volt ez! Vastag lapokból álló könyv volt. Tele képekkel és a képek alatt írással. A képek állatokat ábrázoltak: oroszlánt, tigrist, elefántot, medvét, rókát, farkast, zsiráfot és főkákat is.

Ez már komoly bizonyíték. Csak legalább tudnák, hogy mi van a képek alá írva. Az biztosan sokat segítene rajtuk, talán meg is oldaná a nagy problémájukat.

Dehát az emberek betűit nem ismerte a Bizottság. Már csak a bagoly tudományában bízhattak.

A bagoly nem volt bizottsági tag, csupán külső tanácsadó szakértő.

Elvitték hát a bagolynak a könyvet, hogy tanulmányozza át, és tegye meg észrevételeit.

A bagoly igazán nagy tudású tudós volt, az emberek betűit azonban ő sem ismerte. Honnan is ismerhette volna?! Sosem forgott emberek között.

Ilyen tudatlanságot bevallani mégis szegény lett volna. Nem volt más választása, döntenie kellett. A bizottság várta véleményét.

A bagoly valóban okos volt. Így gondolkozott: ha az embereknek – akik elismerten a legokosabb lények a világon – elég bizonyíték a főka füle, miért ne lehetne elég a bizottság számára is.

Így adta le aztán szakértői véleményét is. Miszerint az emberek valóban a medvét tartják a főka ősenek, és ehhez nem férhet semmi kétség. Csak rá kell nézni a fülükre.

A Bizottság nem tehetett mást. Elfogadta a szakértői véleményt, és a főkát jelölte meg jogos örökösül. De mivel nem közvetlen és egyenes ágú leszármazottja az elhunytak, az örökségnek csak egy kis része illeti meg. Ennek a résznek a megállapítására egy külön Bizottság fog alakulni.

A főka erre dühbe gurult, és mivel már nagyon éhes is volt, és melege is volt, és itt az erdőben nem talált sem vizet, sem halat, fogta magát és elindult hazafelé, és szidta magában az egész örökséget, bizottságot, rokonságot. De még azt is, aki ezt a rokonságot kitalálta.

Eddig a mese. Mire volt jó ez? Szórakoztatásra? Arra is. És még valamire. Annak szemléltetésére, hogy amit az ember szívesen fogad el igaznak, annak bizonyítására a legcsekélyebb bizonyítékot is elegendőnek találja. Olykor elég hozzá egy parányi fül is.

A szarka

Furcsa zajokra ébredt a szarka. Még a szemét is alig tudta felnyitni, olyan álmos volt. Amikor pedig meggyőződött róla, hogy még sötét éjjel van, nagyon mérges lett.

Mi történt? Mi veri fel az erdő mélységes csendjét, nyugalmát éjnek idején?

Ennek utána kell járni! Meg kell keresni a csendháborítókat és rendre utasítani őket!

Gyorsan repült a hang irányába, miközben egyre tisztábban hallotta a zajt okozó hangokat.

Mi történhetett? Útra kelt az egész falu? Éjszaka közepén? Ezt bizony nem érti. Mert a kocsizörgésen kívül az állati hangok minden fajtája belevegyül ebbe a szokatlan éjszakai zajba, zshivajba.

Közben elérte az erdő szélét, melytől az országút csak néhány méternyire volt. Itt nem volt már olyan sötét, mint benn az erdőben, így hát nagyon jól láthatott mindent.

Az országút tele volt megrakott szekerekkel, állatokat hajtó emberekkel és annyian voltak, mintha nem is egy falu, de legalább tíz kelt volna valami különös, érthetetlen vándorútra.

Miért ez a hatalmas fölvonulás? Hová tarthat ez a rengeteg ember, állat?

Ennek bizony a végére jár! Mert itt valami rendkívüli dolog történik. Ő pedig szerette a rendkívüli dolgokat.

Mert olyankor mindig akad valami nem remélt zsákmány.

Repült, repült az országúton vonulók fölött. Már jóval túl volt az erdő, amikor az országútnak is vége lett. Itt több felé elágazott, és az egyik rövid elágazás végén meglátta végre a szarka azt, ami egyszerre érthetővé tette ezt a különös, végtelenbe nyúló éjszakai menetet.

Hatalmas térségre vezetett ez a mellékút. De több út is torkollt ide. És mindenfelől jöttek a kocsik, emberek, állatok. Itt aztán megálltak, letelepedtek, biztonságba helyezték állataikat. Voltak, akik sátrat vertek és nagy kirakodásba kezdtek.

A szarkának egyszerre kiment az álom a szeméből. Nagyot dobbant a szíve. Látott ő már ilyesmit! Igaz, hogy elég régen és elég messziről, de sosem felejtí el azt a látványt. Még messziről is csak úgy csillogott-villogott a sok fényes csecse-becse.

Alig tudta megállni, hogy oda ne repüljön, és meg ne próbáljon elemelni valamit a sok értékes kincshalomból. De nem merte megtenni, mert éppen azokban a napokban nagyon szomorú tapasztalatokat szerzett az ember viselkedéséről. Így hát megelégedett annyival, hogy távolról gyönyörködjön a pompás látványban.

És íme, most ismét itt lesz az alkalom. Ezt bizony nem fogja elszalasztani! Mert sok tapasztalatot gyűjtött már azóta, és akármilyen okosnak is tartják magukat az emberek, az ő eszükön is túl lehet járni. Mindenesetre azért nagyon óvatos lesz, mert mégiscsak az élete és szabadsága a legfontosabb dolog a világon.

Behúzódott egy közeli bokor sűrűjébe, és mivel még mindig éjszaka volt, el is nyomta az álom.

Óriási zshivajra ébredt. De most nem haragudott emiatt. Jól megrázta magát, nyújtogatta tagjait, aztán felrepült a levegőbe, hogy alaposan szemügyre vehesse a kincseket rejtegető terepet.

A vásár már javában tartott. Adtak, vettek, alkudoztak, kiabáltak, ettek, ittak, szórakoztak az emberek. A szarkát mindez nem nagyon érdekelte. A csillogó drágaköveket, ékszereket kereste tekintetével, amit hamar meg is talált. És még milyen mennyiségben! Asztalok sokasága szinte roskadozott a rengeteg kincstől. Még nézni is gyönyörűség volt, hát még arra gondolni, hogy el lehetne innen emelni valamit.

Fölrepült egy nagy fa tetejére, melynek árnyékában éppen ilyen kincses asztal hivalkodott. Innen figyelt megfeszített figyelemmel, lesve, várva az alkalmat a kincs megszerzésére.

De minél tovább ücsörgött ott a lombok között, annál inkább meggyőződött róla, hogy nem sok esélye van a kincsszerzésre. Mert annyi ember nyüzsög ott lenn, hogy teljesen reménytelennek látszott minden próbálkozás.

Azért még várt, és figyelte a forgatagot és az embereket. Valami furcsa dolgot vett észre, amit nem tudott megérteni semmiképpen sem.

Látta és hallotta, hogy vitatkoznak, sőt veszekednek egymással az emberek. Aztán az egyik benyúl a zsebébe, egy kis táskát vesz ki onnan, aztán abból is kivesz valamit. És odaadja a másik embernek. Ez pedig már nem haragszik, nem kiabál, hanem ő is ad valamit a kistáskás embernek.

Hát ez érthetetlen. Mi lehet abban a kis táskában, hogy mindent odaadnak érte? Állatokat, ruhákat, csillogó kincseket, finom falatokat.

Meg kell jobban nézni, mit vesznek elő az emberek a kis táskából!

Figyel, figyel és nem akar hinni a szemének. Mert amit lát nem más, mint apró papírdarabkák... Ki érti ezt?

Az ember, aki a legokosabb a világon, ilyesmire képes. Papírdarabokért mindent odaad!

Itt valami nincs rendben. Itt valami titok lappang. De mi lehet az?

Gondolkozik, töri a fejét és hirtelen ötlete támad. Hát persze! A papír! Az a rejtély kulcsa!

Bizonyára nem közönséges papír: Varázsereje lehet! De jó is lenne megszerezni belőle egy-két darabkát. Talán neki is éppúgy hasznára lenne, mint az embereknek.

Amíg így ezeket végiggondolta, lenn a fa alatt, az asztalnál épp ilyen csere-bere ment végbe. Az egyik ember szedte elő a papírdarabokat és rakta az asztalra. De hirtelen – egész váratlanul –, szél kerekedett, fölkapott néhány papírdarabkát az asztalról, és elkezdett játszani vele. Föledobálta, az ember alig győzött kapkodni utána. Egy darabkát el sem ért, azt messze elröpítette a szél a levegőben.

A szarka mindezt nagyon jól látta, és mint egy vércse csapott le a papírdarabra. Meg sem állt az erdőig. Ott elrejtőzve a lombok között elővette, és nézegetni kezdte.

Nem látott rajta semmi különöset. Szép színes volt ugyan, de semmi egyéb.

Mit kezdjen vele, fogalma sem volt.

Aztán támadt egy ötlete. Elmegy vele a rókához. Az a ravaszdi ismeri jól az embereket és szokásaikat. Talán ad is valamit cserébe érte, mint az emberek.

Sietve elrepült hát a rókához, aki láthatólag a legteljesebb megelégedéssel sütkérezett lakásának bejáratánál.

– Jó napot róka koma! Hoztam neked valamit – kezdte a beszélgetést a szarka, és már vette is elő a tollai közé rejtett papírdarabot.

– Jó napot, jó napot – viszonzta a köszönést nagy leereszkedéssel a róka. – Na, hadd nézzem, mit sikerült lopnod megint az emberektől!

– Én nem szoktam lopni – mondta méltatlankodva a szarka –, ezt is csak úgy találtam.

– Ezt most az egyszer elhiszem neked, mert a városban találhatsz papírt amennyit csak akarsz –, mondta a róka őszinte meggyőződéssel. De miért hoztad ezt nekem?

– Mert ez nem közönséges papír. Varázsereje van. A róka elbámult:

– Varázsereje?

– Igen! Csak azt nem tudom, hogy mi? De biztos, hogy valami különleges ereje van, mert az emberek mindent odaadnak érte.

A róka most már jobban megvizsgálta a papírdarabot. Nézegette mindkét oldalát, letette a földre, földobta a levegőbe, de semmi varázslat nem történt.

– Ez bizony nem ér semmit, közönséges papírdarab. Szép színes papírdarab – fejezte ki határozott véleményét.

– De az emberek – akarta ismételni a szarka, de a róka közbevágott.

– Az emberek mások. Nem olyanok, mint mi vagyunk. Kiismerhetetlenek.

A szarka kezdte elveszteni az önbizalmát.

– Hidd el, nem akármilyen papír ez! Csak rá kell jönni...
– Ne fáraszd magad! Nekem ingyen sem kell!
– Néhány tojásért neked adom. Vagy egy csirkemájáért.
– Elment az eszed? Nézz valami hasznosabb dolog után. Lenn az országút végénél nagy vásár van. Próbálj ott szerencsét! Én is ott szedtem össze annyi mindenfélét, hogy alig győztem hazahozni.

A szarkának a vásár emlegetésétől az a kis jókedve is elszállt, ami még megvolt. Nem akarta elmondani a rókának vásári kalandját, így inkább szó nélkül kapta a papírdarabot, és elröppent vele.

Próbálkozott aztán a medvénél, mókusnál, varjúnál, harkálnál, de mindenütt kinevették. Végül is halál fáradtan tett még egy utolsó próbát a hangyáknál.

– Ti biztosan hasznát vennétek, és talán meg is találnátok a varázserejét – nyögte ki kevés meggyőződéssel a már annyiszor elmondott mondókáját.

– Nézz inkább valami élelem után, mert még éhenhalsz csőrödben a talizmánoddal – válaszolták neki a hangyák, csak úgy futtából, mert nagyon el voltak foglalva a télre való behordásával.

A szarkának csak az éhsége volt nagyobb a dühénél. Úgy érezte, ha nem üti meg rögtön a guta, rövidesen éhenhal.

De mivel mindkettőt szeretne volna elkerülni, dühében apró darabokra tépte a varázspapírt, majd csipegetni kezdett maga körül mindent válogatás nélkül.

Így járt a pénzzel a szarka. Az ember pedig jogosan döbben meg ennek láttán, mert önkéntelen is arra gondol, mi lenne, ha az ember kezében is csak annyit érne a pénz, mint a szarka csőrében.

Tényleg! Mi lenne?!...

Egyszerűen tragédia! Mert ha a guta nem is ütné meg az embert, de csipegetésből nem élhet meg, mint a szarka.

Na, de ilyesmitől nem kell félni! Az ember nagyon jól tudja, hogy mi a pénz. Ismeri az értékét és ha szidja is, éppencsak azért teszi, mert nincs neki elég belőle.

Az állatok világában a föld valamennyi pénzének értéke sem több, mint a szarka egyetlen papírdarabjéé.

Az ember számára azonban érték a pénz. Hát akkor miféle játék ez a pénzzel? Honnan van és mi az igazi értéke?

A válasz nyilvánvaló.

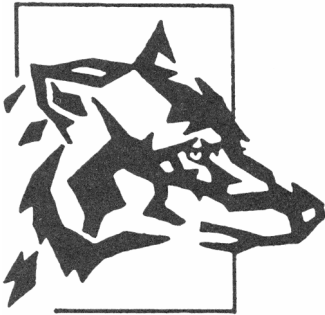
Az ember készíti a pénzt önmagának, és ő ad neki értéket is. Értéket adni és értéket észlelni csak az ember képes. Az állat nem tud értékelni. Mert az értékeléshez értelem szükséges.

Milyen különös, hogy a pénz mutatja meg ilyen élesen a különbséget az ember és állat között. A pénz mutatja meg, hogy nem a pénzben van az érték, hanem az emberben. És ez az érték kifogyhatatlan, mert mindig tudja újjal pótolni az elveszített értéket.

Van tehát az emberben valami, ami kifogyhatatlan, tehát örök. Minden emberben külön-külön, mert minden ember tud értékelni.

Persze a szarka ezt nem tudhatta. Ezért nem értette ott a vásárban azt a sok csere-berét az emberek között. Nem is kellett neki többé a színes papírdarab.

A farkas

Mióta megismerte az emberek véleményét a fajtájáról, bántó gondolatok kezdtek gyötörni a farkast.

Miért van olyan rossz véleménye az embereknek róluk? Miért nevezik őket csúf, és gonosz farkasoknak? Tényleg ilyenek lennének ők? Vagy csak az emberek látják ilyennek őket? Furcsa! bizony semmivel sem találja szebbnek vagy jobbnak azokat az állatokat, akik az ember körül lézengenek. Sőt! Nagyon sok köztük az ostoba, otromba alak. Azokat miért kedvelik? Mert hasznuk van belőle, szolgálják őket. Hát ettől függ az emberek véleménye?

Kiből, mennyi a hasznuk! És azért gyűlölik a farkasokat, mert néha-néha belecsipegetnek az embereknek ebbe a nagy hasznába? Dehát ez igazán olyan csekélység! Csak a kényszer viszi rá őket.

Amikor már elfogyott minden ehető körülöttük, akkor látogatják meg az embereket. Mert nekik rengeteg az enivalójuk. Miért sajnálják tőlük azt a pár falatot? Az ember nem fog éhezni amiatt, nekik viszont az életet jelenti.

Így elmélkedett a farkas az emberekről, és arra gondolt, hogy változtatni kell ezen. Valahogy tudomásukra kellene hozni, hogy nem gonoszok ők és nem is csúfak. Az emberek nagyon értelmesek, bizonyára könnyen megértenék.

Gondolkozott, töprengett néhány napig, aztán egy kora hajnalon, amikor a falka többi tagja még szunyókált, szép csöndben fölemelkedett helyéről, és elindult az emberek felé.

Ismerte jól az utat, jó néhányszor járt már erre. Igyekezett, hogy idejében beérjen a faluba, amikor az emberek még alszanak.

Éppen csak világosodni kezdett, mire elérte a falu szélét. Egy kis ház állt itt magában, kissé távolabb a többiektől. Körüljárta a házat és úgy találta, hogy tervének ez nagyon jó lesz.

A házat alacsony kerítés vette körül. Teljes volt a csend, ami azt jelentette, hogy nincs kutya a kerítésen belül. Örült ennek, de nem azért, mintha félt volna a kutyától, hanem mert nem akart lármát csapni.

Egy könnyed mozdulattal átugrott a kerítésen, és a ház bejárata előtt elnyúlt a gyér fűben.

Tekintetét a ház ajtajára szegezte. Kíváncsian várta, ki fog kilépni onnan. Mert tervének sikere nagy mértékben ettől is függött.

A farkasnak nincs időszemlélete, így hát fogalma sem volt róla, mennyi ideig nézte mereven a kopott ajtó mozdulatlanságát. De végre megmozdult a kilincs, gyöngye ajtónyikorgás, és a küszöbön megjelenik egy öreg néni. Hunyorgatva néz a kora reggel világosságába, és észre sem veszi a földre lapuló farkast.

A farkas örvendezik magában. Nagyszerűen megy minden. Kedvezőbb helyzetet el sem tudna képzelni.

Mint egy hízelgő kutya kúszik a néni felé, aki csak akkor veszi észre, amikor már ott van közvetlen a lába előtt.

A falusi ember nem fél a kutyától. Tart ugyan az idegenektől, de tudja, hogy kell bánni velük.

A néni sem ijedt meg. Mert az csak természetes, hogy kutyának nézte. Kinek jutna eszébe, hogy farkas így tudjon viselkedni.

– Hát te hogy kerültél ide – szólalt meg a néni csodálkozva –, biztosan megszöktél valahonnan, még pedig jó messziről, mert a környéken nem ismerek ilyen kutyát – tette hozzá hangosan gondolkozva –, akkor biztosan éhes is vagy – fejezte be gondolatmenetét és visszament a konyhába, hogy valami enivalót hozzon a váratlan vendégnek.

A farkas pedig odament a küszöbig, ott udvariasan megállt, mint aki tudja, hogy nem illik idegen helyre bemenni hívás nélkül.

A néni közben összeszedte az ételmaradékot és odatette a farkas elé.

Nem volt valami ízletes étel, de hát akinek farkasétvágya van, annak minden ízlik.

A néni örömmel nézte, milyen jó étvágygal eszik a szép, nagy kutya, és percek alatt meg is kedvelte. Arra gondolt – ha nem jön érte senki – meg is tartja magának. Igaz, egy ekkora kutya sokat eszik, úgy látszik, jó étvágya van, de nem válogatós, majd csak meglesznek valahogyan.

Így is történt. Hamarosan összebarátkoztak, és még a kutya táplálása sem okozott olyan gondot a néni számára, mint amire számított. Mert a kutya időnként el-eltűnt, és mindig úgy tért vissza, mint aki láthatólag egy csöppet sem éhes. Hogy merre járt, mit csinált, az idő alatt, míg távol volt, a néni nem nagyon érdekelte. Örült, hogy visszajött a kutya, mert mióta itt volt mellette, sokkal nyugodtabban és biztonságosabban érezte magát.

Érezhette is. Mert bizony nem akármilyen kutya volt ez. Már az első alkalommal, mikor bement vele a faluba, nagy tekintélyt vívott ki magának. Azok a vad, házőrző kutyák, úgy rontottak rá, mintha szét akarnák tépni. És ez a különös kutya soha nem félt. Játszi könnyedséggel kerülte ki a kutyák támadásait, és a következő pillanatban már ő támadott. És ezt is olyan nyugodtan, szinte kiszámított pontossággal tette, hogy a néni arra gondolt, ez biztosan valami betanított cirkuszi kutya lehet. Úgy kapta el mindig az ellenfelet, hogy az már moccani sem tudott. Neki kellett közbelépnie, hogy megmentse ezeknek az ostoba vad kutyáknak az életét.

Nem is merte aztán már megtámadni többé egy kutya sem a faluban. Az embereknek az volt a véleménye, hogy ez bizony egy különleges értékes kutya.

A farkas pedig elégedett volt. Tekintélye van. Emberek és állatok előtt egyaránt. És senki sem tartja csúfnak és gonosznak. Ellenkezőleg! Szépnek, bátornak, okosnak nevezik. Sokan meg is akarták venni a nénitől, de ő nem adja el semmi pénzért.

Igen! Ez idáig rendben van! De mi legyen ezután? Hogyan hozza tudomására az embereknek, hogy ő nem kutya, hanem farkas? És értsék meg végre és vegyék tudomásul, hogy a többi farkas is épp olyan szép, okos és jó, mint ő!

Éppen így töprengett azon a szép nyári délelőttön is – elnyúlva egy fa árnyékában –, mikor a nyitott kapun át két vadászkutya rohant feléje óriási csaholással. Úgy törtek rá, hogy látszott rajtuk, itt nem lesz kímélet.

Farkasunk azonban a szokásos módon intézte el a meggondolatlan kutyákat. Egy villámgyors mozdulat oldalra, a következő pillanatban pedig roppanva törik össze az egyik kutya hátsó lába a farkas fogai között. Közben figyel a másik kutyát is, amely szinte repül feléje. A farkasnak még arra is van ideje, hogy félre ugrása közben megvető tekintettel mérje végig az ostoba kutyákat, majd oldalról elkapva a kutya nyakát – mintha csak kis nyúl lenne –, lerántja a földre.

A nagy lármára kirohan a házból a néni és megjelenik a kapuban a kutyák gazdája is. A néni rohanva siet a szerencsétlen kutya segítségére, amely tehetetlenül vergődik a farkas fogai közt.

Nagy nehezen sikerül csak a rendet helyreállítani. A farkast a néni bezárja a szobába, a vadász pedig a kutyáit igyekszik talpra állítani. Bizony nem könnyű dolog. Az egyik három lábon ugrándozva nyüszít, a másik nyakából csordogál a vér.

– Nem is kutya ez, hanem valóságos farkas – mondja dühösen és idegesen a vadász, miközben kutyáit pórázra köti. Vigyázzon rá néni, mert én ilyen kutyát még nem láttam. Pedig értek valamit a kutyákhoz. Úgy harcolt ez a kutya, mint egy farkas. Ha kinn a szabadban látom azt, ami itt történt, megesküszöm, hogy ez egy farkas.

Erre aztán el is ment a dühös vadász a kutyáival, a néni pedig kiengedte kutyáját a szobából, leült melléje, és simogatni kezdte.

– Hallod, mit mond ez a mérges vadász? – kezdte a néni kedveskedő hangon. – Hogy te farkas vagy! Csúf, gonosz farkas. Egy ilyen szép kutyára ilyet mondani! Megáll az ember esze!... Ugye nem vagy farkas? Bátor, hős, szép kutya vagy!... Nem pedig csúf, gonosz farkas!...

A néni nem sejtette, mit tesz. Nem sejtette, hogy egy világot dönt romba, amely olyan apró darabokra hullik szét, amelyet összerakni már nem lehet soha.

A kutyák fogaitól sértetlen maradt farkas úgy nyúlt el a néni szavaira, mint akit fejbe vertek. A néni is észrevett valamit, és megértően bólintott.

– Megértelek. Kimerültél a nagy harcban. Pihenj csak, főzök neked valami jó ebédet.

Azzal becsoszogott a konyhába.

A farkas pedig, amint magához tért, már repült is a kerítésen keresztül és futott, futott vissza a falka irányába.

Teljesen kimerült, mire megtalálta a falkát. Azok nagy örömmel fogadták. Nem győzték kérdezgetni, hol járt, mit csinált ennyi ideig? Eleinte nehezen válaszolgatott, de végül is úgy érezte, hogy el kell mondania mindezt. Hogy mit akart, mi volt a célja, és végül milyen szomorú kudarcot vallott.

Bizony nagy lett a felháborodás a farkasok között. Hát még az ember is ilyen? Aki pedig a legokosabb lény a földön! Ilyen méltánytalan, ilyen igazságtalan tud lenni! Még azt sem hiszi el, amit a saját szemével lát? Inkább letagadja, megváltoztatja a tényeket, mint a saját téves elképzeléseit. Inkább becsapja önmagát, minthogy elismerné tévedéseit. Kutyának nézi a farkast, csak ne kelljen a farkasról jót mondania!

Végre, mire lecsendesült a nagy zsidongás, fölállt egy öreg farkas és beszélni kezdett:

– Testvéreim! Reménytelen vállalkozásba kezdett fiatal testvérünk. Mert nem ismerte még az embereket, akik valóban a legokosabb lények a földön, de van egy nagy hibájuk. Az előítélet. Megítél valamit, mielőtt ismerné igazán. Nem keresem most az okokat, hogy miért, de kimondták ránk az ítéletet. Csúfnak és gonosznak neveznek bennünket. Ezt az előítéletet pedig farkas nem tudja megváltoztatni, csak maga az ember.

Farkasunk erre még szomorúbb lett, mint volt. Így hát valóban reménytelennek látszik a helyzet. Mert itt nemcsak róluk van szó, hanem az emberekről is. És a főszerep az embereké. Az embereké, akik annyira okosak, hogy előítéleteket tudnak alkotni maguknak. A farkas ezzel nem tud megküzdeni.

Mert ehhez kevés a jó fog és erős állkapocs.

A farkas és a bárány

Éhségtől és szomjúságtól gyötörve érkezett a farkas a csörgedező patakhoz. Mohón hasalt neki a kristálytisza víznek, és ki sem emelte a fejét a vízből, míg kínzó szomjúságát el nem oltotta. Akkor aztán körülnézett, hátha akadna valami, amivel az éhségét is lecsillapíthatná. Amint így néz lefelé a patak folyásának irányába, szinte nem akarja elhinni, amit lát. Egy bárány! Elő, igazi bárány! Micsoda szerencse! Már azt hitte, hogy éhen kell pusztulnia, annyira gyötörte az éhség. Legszívesebben azonnal rárohant volna a bárányra, és fölfalta volna. Ilyesmit azonban nem tesz meg egy mai farkas. Ezért hát lekiáltott a báránynak:

– Hé, te bárány! Miért zavarod fel a patak tiszta vizét? Hogy ne tudjak inni?

A bárány ott lenn, kortyintott még egyet a vízből, megtörölte szája szélét, fölneézett a farkasra, aztán megszólalt:

– Mi bajod van farkas koma?! Rosszul aludtál talán az éjjel? Vagy mulattál és nem veszed észre, hogy a víz tőled folyik hozzám lefelé? Hogyan zavarhatnám fel én a te vizedet?

A farkas elámult. Hogy beszél vele ez a négy lábon járó ennivaló. Mintha nem is félne, mintha nem is tudná, hogy a farkasok legjobb csemegéje az ilyen fiatal bárány. És milyen kihívó, szemtelen a hangja.

– Ejnye, de fölvtágták a nyelvedet. A hangodnál csak a szemtelenséged nagyobb. Hogy mersz így beszélni velem?

– Csak úgy beszélek veled is, mint bárki mással.

A farkasnak egyre nőtt a csodálkozása:

– És talán nem is félsz tőlem?

– Nem bizony! Sem tőled, sem senkitől!

A farkas értelmetlen tekintettel nézett a bárány felé. Az pedig úgy látta, hogy itt a nagy pillanat bátorsága titkának felfedésére:

– Csodálkozol ugye a viselkedésemen? De nem csodálkoznál, ha tudnád, hogy mi történt tegnap.

– Ugyan mi?!

– Megalakult az Állatok Szövetsége.

– És..., és ez mit jelent?

– Azt, hogy tagjai a Szövetség védelme alatt állnak.

– És kik a tagjai?

– Majdnem mindenki. Csak néhány csavargó – amilyen te is vagy –, nem jelent meg a gyűlésen.

– Mégis! Mondj neveket!

– Azt hiszem elég, ha csak annyit mondok, hogy az oroszlán az elnökünk és az elefánt a titkárunk.

A farkas nem tudott hová lenni a csodálkozástól. És egy kissé meg is szeppent. Mert bizony ennek a két hatalmas és erős állatnak még a nevét sem szereti hallani.

Azzal próbálta megnyugtatni magát, hogy ebből egy szó sem igaz. Most találta ki ezt a mesét a bárány –, hogy megmeneküljön tőle. De őt bizony nem fogja félrevezetni egy ilyen ostoba kis birka-ivadék.

– Nem hiszem egyetlen szavadat sem. Engem meg akarsz ijeszteni, te pedig meg akarsz szökni.

– A szavaknak nem hiszel?! De az írásnak csak hiszel? – mondta nagy büszkén a bárány, és máris emelte le nyakából a kis tarisznyáját, és vette ki belőle szép új tagsági könyvét.

Beszéd közben a farkas szép lassan közeledett a bárány felé. A beszéd témája nem nagyon érdekelte, inkább csak azért beszélt, hogy szóval tartsa a bárányt. A Szövetség emlegetése

azonban meghökkentette. Hátha mégis van valami a dologban! A bárány védelem alatt áll. De hol van most a védelem? Kutatva néz körül, de nem lát sehol semmit. Közben egészen odaér a bárány mellé.

– Na mutasd azt az írást – veszi el a báránytól a könyvecskét, és okos tekintettel kezdi tanulmányozni.

Ez tényleg komoly dolog! Biztosan meg fog védeni minden bajtól.

– Biztosan! A Szövetség nem ismer tréfát. A legkisebb sérelmet is megtorolja.

– Beléphetnék én is ebbe a...

– Persze, hogy be! Előbb-utóbb mindenkinek be is kell lépnie. Mert csak így lehet biztosítani az állatok között a békességet.

A farkas elérkezettnek látta az időt a cselekvésre. Úgy érezte, hogy eleget tett a kötelező udvariasságnak és bevezetésnek. Igazán nagylelkű volt a bárányhoz. Még az igazolványát is átvizsgálta. És elismerte, hogy most már valóban nem kell félnie semmitől. Nyugodt lehet élete végéig.

Nyugodt is volt. Nyugtalanásra már nem volt ideje. Mert a farkas nagyon éhes volt. Még a tagsági könyvet is megette. Tarisznyával együtt.

Aki ezt a kis történetet elolvassa, azt gondolhatja magában, hogy a szövetségeket akartuk kipellengérezni. Pedig ilyesmiről szó sincs! Éppen az ellenkezőjét akartuk bemutatni. Hogy milyen hasznosak a szövetségek. Milyen nagy az erkölcsi erejük. Még a báránynak is olyan bátorságot adnak, hogy a farkastól sem fél. És ez már magában óriási siker.

Hogy az lenne az igazi siker, ha a farkas nem enné meg a bárányt?!...

Talán még ennek is eljön az ideje. Talán, ha a farkas is szövetségi tag lesz... Talán!... Talán!...

A farkas és a kecske

Az utolsó pillanatban sikerült a kecskének fölugrania a létra közepére, onnan pedig a háztetőre. Közben a létra eldőlt, el is törött, úgyhogy a farkas már csak sóvárgó szemmel és üres gyomorral tekinthetett a háztetőn reszkető kecske után.

A kecske – miután meggyőződött róla, hogy biztonságban van – megnyugodott. Egészen jól érezte magát itt a háztetőn, nagyobbak és erősebbnek, mint ott lenn a földön. Büszkén nézett le a hoppon maradt farkasra, és már akkora volt az önbizalma, hogy lekiáltott neki:

– Hé, te! Bárányok réme, mit ólálkodsz itt a ház körül? Miért nem jössz ide föl hozzám? Hogy szarvaimat oldaladba döfhetném, és

odavethetnélek a disznóknak, hogy falják föl undok testedet. Na, gyere! Miért nem jössz?... A farkast elöntötte a düh. Nem elég, hogy éhesen maradt, most még ezt is végig kell hallgatnia. Tehetetlen dühében megszólalni sem tudott, csak üvöltött fájdalmasan, éhesen.

Ez lett a veszte. Üvöltését meghallották a kutyák és hangos csaholással rohantak a hang irányába. Rohant a falu összes kutyája, és mire a farkas menekülésre gondolhatott volna, már késő volt. Körül volt kerítve. A kutyák fenyegetve, vicsorítva közeledtek a farkas felé. A farkas belátta, hogy helyzete teljesen reménytelen. Menekülni lehetetlen, a kutyák pedig nem lesznek kíméletesek hozzá.

Egy, dolgot lehet még megpróbálni. Beszélni kezdett:

– Oh, kutyák! Barátaim, testvéreim! Miért törtök így rám, szegény nyomorult testvéretekre? Nem tudjátok-e, hogy a farkasok a kutyák testvérei? És mi rosszat tettem? Nem bántottam senkit, nem károsítottam meg senkit. Engedjete szabadon!

A kutyákat meglepte a farkas beszéde. Abbahagyták a vicsorgatást, fenyegetőzést, és elgondolkozva néztek össze. Találtak valami elgondolkoztatót a farkas beszédében. Tisztázni kell a történeteket.

– Meg akartad ölni a kecskét!

– Én?... – Méltatlankodott a farkas – hogy mondhattok ilyet? Eszembe sem volt.

– Akkor miért futott előled? Miért kellett a háztetőre menekülnie?

– Fogalmam sincs, miért ijedt meg úgy tőlem. Igazán nem akartam bántani.

– Miért futottál utána?

– Hát..., csak meg akartam kérdezni tőle, mennyi az idő.

– Hazudsz!... A bárányt is te etted meg!

– Miféle bárányt?...

– Tudod te jól! Ott lenn a pataknál.

– Pataknál?!... Sose jártam arrafelé. Én ugyanis nem vagyok idevalósi.

– Nem-e?...

– Nem bizony! Véletlenül kerültem errefelé. Eltévedtem. Nem veszitek észre, hogy még a beszédem is más, mint a tiétek?

Ezt bizony a kutyák nem vették észre. De most nem is ez volt a fontos. Azt kell eldönteni, hogy bűnös-e a farkas vagy nem. Hogy pedig ezt megtehessek, meg kell kérdezni a kecskét is. Mondja el ő, mi történt. A kecske még mindig ott állt a háztetőn. Most már – hogy semmitől sem kellett tartania, és ő került a tárgyalás középpontjába – nagy büszkén ugrott le a háztetőről és a kutyák nem kis csodálkozására – így mondta el a történetet:

– Egy szóval sem akarom menteni a farkast, mert ellenségünk ő. De ettől a girhes farkastól igazán nem volt miért megijednem. Nem is előle futottam, hanem csak azért, mert eszembe jutott, hogy reggel nem fényesítettem ki a körmeimet. Ezért igyekeztem vissza.

- És miért mentél föl a háztetőre?
- Hát..., hogy lássam, merre jár a farkas.
- Tehát az állítod, hogy a farkas nem akart bántani?
- Nem tudom, mit akart. Csak azt tudom, hogy én mit akartam.

A kutyák gondban voltak. A farkas pedig áldotta magában az emberi, illetve állati büszkeséget. Rövid, nyomasztó csend után végre megszólalt egy öreg, bölcs kutya.

– Tanácsoznunk kell! Az eset nem olyan egyszerű, mint első pillanatban látszik. A felek meghallgatása után problémák merültek föl.

– Úgy van! Helyes! – hangzott az általános véleménynyilvánítás, és azonnal át is alakult a gyülekezet döntőbizottsággá, hogy megfontoltan hozhassák meg ítéletüket.

A farkas – láthatólag beletörődve sorsába – úgy nyúlt el mellettük, mint aki a halálos ítéletét várja.

A kutyák pedig tanácskoztak.

A farkas közismerten türelmes állat. Órákig képes egy helyben, mozdulatlanul lesni áldozatára. De egy tanácskozást végigvárni!... Az egészen más dolog!

Nem is bírta kivárni a tanácskozás végét. Egy óvatlan pillanatban fölugrott, és mire a tanácskozók észbe kaptak, már el is tűnt a szemük elől.

Az igazat megvallva, nem is nagyon bánták a kutyák. Legalább nem kell tovább tanácskozni. Mert tanácskozni valójában senki sem szeret. Csak ha kell! Muszáj!

A farkas pedig jó messze, benn az erdőben, fáradalmi kipihenése közben azon tűnődött, miért szidják annyit a tanácskozásokat? Mikor azok a leghasznosabb dolgok a világon.

Csak a kecske volt elégedetlen és egy kissé ijedt is az elmenekült farkas miatt. De főleg az bántotta, hogy vége a tanácskozásnak. Mikor lesz ismét olyan fontos személy ő, hogy tanácskozzanak miatta?

A kecske és a farkas

„Nem vagyunk egyformák”, állítják magukról az emberek. Hogy a kecskék és farkasok mit állítanak magukról, nem tudjuk. De, hogy ők sem egyformák, az biztos. Igazolja ezt a következő történet.

Ez is úgy kezdődik, hogy a kecskének sikerült fölmenekülnie a farkas elől a háztetőre. És miután már biztonságban érezte magát odafönn, elkezdte ócsárolni a farkast. Ez a farkas azonban nem gurult dühbe. Legalábbis nem mutatta. Leült a hátsó lábára, és nézte mereven a kecskét. Egy hangot sem adott ki a száján. Ez viszont a kecskét ingerelte föl.

– Megkukultál farkas koma, hogy egy szót sem szólsz? Jobban is teszed, ha hallgatsz, mert ha kinyitod a szád, lemegyek, és ellátom a bajodat.

A farkas meg se moccan. A kecske pedig tovább ingerelte – a farkas helyett – önmagát:

– Tudod mi vagy te?... Egy gyáva, csavargó, báránytolvaj. Akadtál volna csak velem össze ott lenn a pataknál, elvettem volna a kedved a húsevéstől!

A farkas ült tovább mozdulatlanul. A kecske pedig már kezdte elhinni, amit a farkasnak odakiáltott. Hogy erősebb nála és nem is érti, miért futott el előle.

Egyre jobban megerősödött benne ez a tudat. Roppant erősnek érezte itt fenn magát. Mintha összenőtt volna a házzal, és a ház minden ereje és szilárdsága az ő tagjaiba szállt volna. Lenézett a farkasra, és most már teljesen elvesztette józanságát. Hogy merészel ez így bámulni rá, mint vadász a zsákmányra?...

– Ha el nem takarodsz innen, azonnal lemegyek és eltaposlak, mint egy férget – kiáltotta magán kívül, és el is indult a háztetön lefelé a farkas irányába.

A farkas csak ült mereven, mozdulatlanul.

A kecske pedig már nem tudott megállni, még ha akart volna sem.

A következő pillanatban nagyot huppant a földön, és ott állt a farkas előtt.

A farkas fölállt ültéből. Szemében a győztesek lángja lobbant föl. Kitátotta száját, és elővillantak hatalmas fogai.

A kecske megrettent. Már abban a pillanatban, amint lába a földet érintette, megváltozott körülötte minden. Ismét a félnék, ijedős káposztaevő volt, akinek legszörnyűbb ellensége a farkas.

Egyetlen gondolata maradt csak: menekülni.

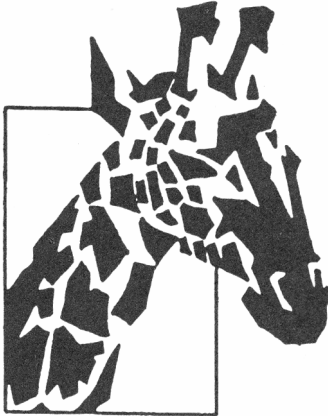
Késő volt. A farkas villámgyorsan csapott le rá. Így folyt le ez a másik történet. Lényegesen más, mint az első. Mert más tulajdonságokkal rendelkeztek a szereplők, mint az előzőben.

A legnagyobb baj az volt, hogy ez a kecske épp olyan buta volt, mint amilyen gögös. A kedvező helyzetét azonosította önmagával. Azt hitte, hogy ő nagy és erős. Pedig a ház volt az, amelynek tetején állt.

Farkasok és kecskék. Különfélék, akár az emberek. És az életük sem egyforma, akár az embereké. De a tanulság, amit ezekből levonhatunk: ugyanaz.

Aztán, hogy megtörténik-e a tanulság levonása, ismét kérdéses. Mert nem vagyunk egyformák.

Zsiráfok

A nagy zsiráf meg a kis zsiráf megfontolt léptekkel sétálgattak szűk udvarukban. Egyszer csak szokatlan hangok ütök meg fülüket. A hangok egy ablakból jöttek, mely nem messze volt tőlük. Nem is nagyon magasan, éppen csak annyira, hogy a nagy zsiráf kinyújtott nyakkal beláthatott az ablakon. Be is leselkedett nagy kíváncsian, és amit látott, attól elállt szeme-szája. A szobában egy nagy, fényes doboz elején zsiráfok legelésztek. Nem voltak igazi zsiráfok, mégis éltek, mozogtak. Hát ilyet még nem látott! Mert képet már látott önmagáról könyvekben, levelezőlapokon, de ilyen mozgó képet még soha. És még beszélt is a kép. Nem is a kép, hanem a láda. Mert a zsiráfok nem tudnak beszélni, még ha képen vannak, akkor sem. Igaz, a láda sem, de a ládába belebújhat az ember és onnan

beszélhet. Beszélt is. Még pedig érdekes dolgokat. Róluk beszélt, a zsiráfokról.

A nagy zsiráf akkorára nyitotta füleit, amekkorára csak tudta. Figyelmeztette a kis zsiráfot is – aki ugyan nem látott be az ablakon, de a hangokat hallotta –, hogy figyeljen jól, mert most sokat tanulhat. Fülelt is a kis zsiráf, még lélegzeni is alig mert, de bizony – az igazat megvallva – nem sokat értett az egész beszédből. Kezdte is már unni a nagy figyelmet és mozdulatlanságot, de szerencsére elhallgattak a hangok, és ők folytathatták komoly sétájukat.

A nagy zsiráf elgondolkozva, a kis zsiráf vidáman lépegetett. Közben tépegették az elérhető leveleket, gallyakat. A nagy zsiráf gondolatai azonban egészen máshol jártak. Nem tudott eligazodni azon, amit hallott. Nem értett meg mindent. Ezen nem is nagyon csodálkozott, mert az embereket ritkán lehet megérteni, de amiket most hallott, azok egészen különleges dolgok voltak. Főleg azért, mert róluk volt szó, a zsiráfokról. Szerette volna valakivel kicserélni gondolatait, de hát kivel? Más nem hallotta a ládába bújó ember hangját, mint itt mellette ez a kis tapasztalatlan csemete, aki bizony még nagyon keveset tud az életről. Még sincs más választása, vele kell megbeszélni a hallottakat.

– Na! Mit tanultál a beszélő ládától? – kérdezte leereszkedve a kis zsiráfot.

A kis zsiráf megszeppent. Hűh!... Ő bizony nem sokat jegyzett meg a szavakból, érteni meg éppen hogy alig értett valamit.

– Hát..., hát..., hogy miért nem szédülünk – felelte akadozva.

A nagy zsiráf elcsodálkozott:

– Éppen a legnehezebb kérdést jegyezted meg? A kis zsiráf egyszerre nagyon büszke lett:

– Igen! Pont a legnehezebbet!

– Na, akkor mondd el szépen, miért nem szédülünk?

Most aztán bajba került a kis büszkélkedő.

Mert annak a csodaládának a szavaiból nem sok maradt meg a fejében. Ez a szédülési dolog is csak azért, mert az evéssel és ivással együtt emlegették. Hogy miért nem szédül a zsiráf, amikor lehajol inni, vagy fölemeli a fejét enni?

– Hát..., hát... – kezdte zavartan – az emberek tudják, hogy miért nem szédülünk.

– Erre vagyok kíváncsi!

A kis zsiráf legszívesebben azt válaszolta volna, hogy te is hallottad, miért kérdezed most tőlem? De nem merte és nem is akart udvariatlan lenni. Így hát megpróbált kibúvót találni:

– Azt se tudom, hogy mi az: szédülni. Te talán tudod?

– Hát persze –, felelte kissé bizonytalanul a nagy zsiráf.

– Na, micsoda?

A nagy zsiráf zavarba jött. Mert bizony fogalma sem volt róla, hogy mi az a szédülés. De miért is kellene ezt tudni neki. Hiszen ők sosem szédülnek. Amit pedig nem csinál valaki, azt nem kell magyarázgatni, hogy miért nem csinálja. Ezt azonban nem mondhatja így meg ennek a kölyöknek, de válasz nélkül sem hagyhatja.

– Kicsi vagy még ahhoz, hogy megértsed. Majd, ha nagyobb leszel, elmagyarázom.

A kis zsiráf meglegedett a válasszal. Még örül is neki, hogy nem kell hallgatnia nehéz magyarázatokat. Azért, hogy ne tűnjön ostobának, folytatni akarta a beszélgetést.

– Ugye az emberek nagyon okosak?

– Eléggé.

– Mindent tudnak.

– Mindent azért nem.

– De azt csak tudják, hogy miért nem tudunk repülni?

A nagy zsiráfot annyira meglepte ez a buta kérdés, hogy még válaszolni is elfelejtett.

Bámulva nézett a kis zsiráfra, aki – látva a helyzetet – meg volt győződve róla, hogy valami nagyon okosat kérdezett, így aztán fölbátorodva tovább beszélt.

– Biztosan tudják – adta meg a választ saját kérdésére.

– Ha azt tudják, hogy miért nem szédülünk, akkor ezt még inkább tudják.

A nagy zsiráf már magához tért csodálkozásából: Ezt én is tudom, ezért nem kell az emberekhez menni – felelte megkönnyebbülve és némi büszkeséggel.

– Mondd meg – kérlelte a kis zsiráf.

– Mert nincs szárnyunk – hangzott a rövid, bölcs válasz.

A kis zsiráf azonban úgy nézett, mint aki nincs meglegedve teljesen a válasszal, mintha még nem értene valamit.

– A faleveleknek sincs szárnyuk, mégis repülnek. És nézd! Az enivalók is hogy repülnek az emberek kezéből az állatok felé.

A nagy zsiráf most lepődött meg csak igazán. Ilyen válaszra bizony nem számított. Ami pedig megdöbbenő, hogy a kölyöknek igaza van. Sok minden repül, aminek nincs szárnya. Hogy eddig még erre nem gondolt soha! Dehát akkor!... Tényleg!... Miért is nem tudnak repülni? Úgy látszik, nem is olyan egyszerű kérdés. No nem baj! Az emberek biztosan tudják. Majd figyelni fogja a ládába bújó ember szavait. Remélhetőleg fog erről is beszélni. Mert ez is van annyira fontos, mint az, hogy miért nem szédülünk.

Settenkedett is aztán elég sokat az okos ablak körül, de hiába. Nem akart megjönni a válasz a nagy kérdésre.

Szerencsére a kis zsiráf sem zaklatta tovább a válaszáért. Így aztán lassan feledésbe merült kérdés és felelet egyaránt.

Sok egyéb dolog is eszébe jutott még később, az idők folyamán a nagy zsiráfnak, meg a kis zsiráfnak is. Volt amit értettek, volt amit nem. Problémát azonban nem csináltak semmiből. Mert egy zsiráfnak nem kell mindent tudnia. Elég, ha az ember tudja. Az ember, aki nagyon okos, aki majdnem mindent tud. Még azt is tudja, hogy miért nem szédül a zsiráf?...

A béka és az ökör

A béka először látott ökröt a mezőn. El is csodálkozott rajta alaposan. Hát ekkora állat is van a világon?... Sose hitte volna. De miért van az, hogy ők, a békák olyan kicsinyek? Miért nem lehetnek ők is akkorák, mint az ökör? Társainak is elmondta gondolatait este, amikor szép számmal összegyűltek a mezőn, hogy elkezdjék éjszakai hangversenyüket. Azok csak vállukat vonogatták, legfeljebb annyi megjegyzést fűztek hozzá, hogy ezen nincs mit csodálkozni, ez a természet rendje.

De a mi békánk, csak nem tudott beletörödni ebbe. Majd ő megmutatja! Lesz ő is akkora, mint az az ökör.

A többiek persze kinevették, amikor a hangverseny végeztével kijelentette, hogy aki tanúja akar lenni egy természeti csodának, az jöjjön ki délelőtt a mezőre.

Az ökör már javában legelészett, mire a békák összegyűltek körülötte. Rengetegen voltak, mert valamennyi eljött, aki csak híret vette, hogy valami rendkívüli eseménynek lehetnek itt ma tanúi.

Feszült figyelemmel várta mindenki, mi lesz az a nagy esemény. A békánk pedig fölugrott egy nagy kőre, és odakiáltott társainak:

– Figyeljetek rám! Most fölfújom magamat nagyobbra, mint ez az ökör. Szóljatok majd, ha már nagyobb leszek!

Azzal leugrott a kőről, és kezdte fölfújni magát. Szívta magába a levegőt és tüdejének minden erejével igyekezett testének többi részébe is eljuttatni, hogy táguljon, nőjön térfogata.

Egy darabig növekedett is szépen, aztán megállt. A társai biztatták:

– Tovább, tovább! Ez még semmi! Hol vagy még az ökörtől?!... Erőlködött hát tovább, de nem ment semmire. Egy milliméterrel sem tudta nagyobbra fölfújni magát.

Próbálkozott még egy ideig, aztán abbahagyta.

Megszégyenülve kullogott el, és fúrta be magát jó mélyen a mocsárba.

A többi béka pedig elégedetlenkedett és zúgolódott.

– Hát ez volt az a nagy látványosság?! Ezért csalta ki őket ez a nagyszájú alak alvás idején?!...

Egy-két szelídebb természetű azonban próbálta lecsillapítani a zajongó társaságot:

– Mit kíváncsiak volna még tőle? Hiszen már majd megpukkadt szegény!

Ennek a körülménynek a figyelembe vétele hatott a társaságra. Mert egyetlen béka sem kívánja a társától, hogy pukkadjon meg az ő kedvéért.

Lecsendesedtek. Mire visszaértek pihenőhelyükre, már ismét a régi, higgadt békák voltak.

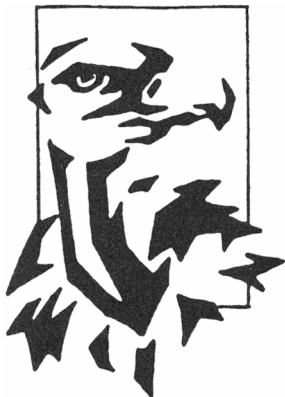
Csak egy öreg házsártos mormogott még magában valamit.

A közelében levők meg is értették, hogy mit.

– Megpukkadni!... Ugyan, ... ez a nyápic! Gyöngye ahhoz a tüdeje és túl vastag a bőre.

Igazi mai béka!...

A keselyű

Összegyűltek a keselyűk. Nagy dologra készültek. Olyan nagyra, amilyen a keselyűk történetében még nem fordult elő.

Kényelmesen letelepedtek a puha, selymes fűben, a szónok pedig felröppent egy fatönkre, és elkezdte beszédét.

– Keselyű testvéreim! Mivel nem tudjátok mindnyájan, hogy miért is gyűltünk össze ilyen nagy számban, röviden ismertetem összejöveteleink célját.

A földkerekség minden élőlénye előtt ismeretes az a tény, hogy mi keselyűk a világ legbékésebb állatai közé tartozunk. Nem bántunk senkit, nem támadunk meg senkit, nem ölünk meg senkit, még ha éhség gyötör bennünket, akkor sem! Pedig nagyok vagyunk, erősek, hatalmas karmunk és csőrünk van. Mégsem használjuk másra, csak táplálkozásra. És mivel táplálkozunk?! Elhullott állatokkal, ragadozók otthagytott maradékával. Mi nem ölünk, hogy ehessünk. Megelégszünk annyival, amennyit a természet önként ad nekünk.

És mi a köszönet ezért a többi állat részéről?

Köszönet?!... Még kimondani is neveléses. Lenéznek, megvetnek, utálnak bennünket. Azt mondják ránk: dögevők. Más tulajdonságunkat észre sem veszik. Visszaélnék békés természetünkkel, és még a testi erőnket sem akarják tudomásul venni!

Azt hiszem, hogy eleget túrtünk már az idők folyamán. Itt az ideje, hogy megmutassuk: mi is tudunk mások lenni, ha akarunk. Mi is tudunk ölni, pusztítani, ha kell. Meg tudjuk szerezni táplálékunkat magunk is, nem szorulunk a természet ingyenes ajándékaira.

Azért, hát testvéreim azt javaslom, hogy ettől az órától kezdve legyünk ragadozók, mint a sólyom vagy mint a sas.

Ezzel befejezte nagy beszédét a szónok, mire a hallgatóság körében olyan zsvaj és lárma tört ki, hogy a környék állatai rémülten húzódtak be valamilyen menedék alá.

Olyan nagy volt a hangzavar, hogy alig lehetett értelmes mondatot érteni belőle. A zaj elcsitulása után azonban kétségtelenné vált, hogy mindenki helyesli a javaslatot.

Mire olyan lett a csend, hogy szót lehetett érteni, ismét a szónok szólalt meg:

– Testvéreim! Mivel javaslatom ellen senkinek nincs kifogása, ünnepélyesen kijelentem, hogy e pillanattól kezdve minden keselyű a ragadozók osztályához tartozik. Tilos a dögevés, mindenben a ragadozók életmódja a kötelező.

Erre aztán – ha ugyan lehetséges – még nagyobb lett a lárma és a zaj. Csapkodták hatalmas szárnyaikat, élesítették karmaikat és csőrüket, hogy készek legyenek a ragadozó életformára.

Aztán visszarepült mindenki saját háza tájára, hogy elkezdje ragadozó életét.

Nem lehet elmondani, milyen zavart, ijedtséget, felháborodást szült a keselyűk újfajta viselkedése a többi állat körében. Nem értették mi történt. Ezek a szelíd, óriási madarak, akik eddig a légynek sem ártottak, most egyszerre megvadultak. Úgy pusztítják a kisebb állatokat, hogy az már felháborító! És ijesztő! Már nem a dögöket eszik, hanem azokat, akikkel nemrég együtt falták a dögöket.

Ez bizony túrhetetlen állapot. Itt valamit tenni kell! Ezen a véleményen volt mindenki. A kis vadak éppúgy, mint a nagy vadak. A kicsik azért, mert ők voltak a szenvedő alanyok, a nagyok pedig azért, mert a keselyűk előlük ragadták el a kis vadakat.

Összegyűltek hát és megbeszélték, hogy a keselyűket ki kell zárni a ragadozók osztályából. Legyenek újra azok, amik voltak: dögevők.

Megidéztek a keselyűket a tárgyalásra és a sas – úgyis mint a tárgyalás elnöke és úgyis mint a madarak királya – közölte a keselyűkkel, hogy nem élhetnek úgy, mint a ragadozók: Mert ők

nem is igazi ragadozók, nem is annak születtek, erőszakosan és jogtalanul tették magukat azzá. Ezért szigorúan tilos a keselyűnek élő állatot megtámadni, bántalmazni. Megenni pedig halálbüntetést von maga után. Vissza kell térniük a dögevésre, a régi életformájukra.

A keselyűk vezére szólni akart, de nem engedték szóhoz jutni. A sas befejezésül még megjegyezte, hogy semmiféle fellebbezésnek vagy további tárgyalásnak helye nincs, ez a központi gyűlés határozata.

A keselyűk tehát mi mást is tehettek volna a túlerővel szemben, elszéledtek és éhségüket ismét csak az elhullott állatok húásával csillapították.

A keselyűk vezére azonban nem tudott megnyugodni. Gondolatok gyötörték. Sok mindent nem értett ebből a gyűlésből. Főleg az állatok viselkedését nem. Sem a kicsikét, sem a nagyokét.

Mert, hogy a kicsik tiltakoztak a pusztításuk ellen, az természetes. De miért csak a keselyűk ellen tiltakoztak? A többi ragadozót meg sem említették. És a nagyok? A nagy ragadozók? Halállal akarják büntetni a keselyűket ugyanazért, amit ők naponta többször is megtesznek.

És mert a gondolataitól nem tudott semmiképp megszabadulni, elhatározta, hogy elmegy régi barátjához, az öreg, bölcs bagolyhoz, aki a legokosabb a madarak között. Ő talán meg tudja magyarázni ezt a furcsa helyzetet.

– Jegyezd meg jól, amit mondok – kezdte magyarázatát a bölcs bagoly, miután meghallgatta a keselyű panaszait. Kicsik és nagyok egyformán ismerik a természet rendjét. Ismerik és elfogadják. Jónak találják mindent úgy, ahogyan van. Az életet jelenti számukra ez a rend. Ezért védik egyformán kicsik és nagyok. Érted-e hát már viselkedésüket?

A keselyű nem értette ugyan egészen a bagoly szavait, de megnyugodott. Inkább csak derengett benne valami a szavak nyomán, de úgy érezte, hogy a bagolynak igaza van.

Az *igazság* pedig lenyűgöző. Legalább is az olyan békés természetű lények számára, mint a keselyű.

Így aztán visszarepült társai közé és megbékélve fogyasztotta tovább velük együtt a dögöket.